

Till arbetspensionsanstalterna

Allmänt

Pensionsskyddscentralen har i stöd av 7 § 4 mom. lagen om pension för företagare utfärdat anvisningar om, hur företagares arbetsinkomst skall fastställas när försäkring upptas. Dessa anvisningar har första gången givits i form av rekommendationer då FÖPL trädde i kraft år 1970. Anvisningarna har till sin grundstruktur förblivit oförändrade, men de beloppsmässiga grunderna uttryckta i mark har justerats uppåt.

Företagarnas delegation har fäst uppmärksamhet vid, att de pensionsgrundande arbetsinkomsterna för företagarna i hög grad släpar efter de faktiska inkomster företagarna kan anses ha. För den skull beslöt man inom delegationen, att Pensionsskyddscentralens definieringsgrunder för arbetsinkomsten borde förnyas.

Pensionsskyddscentralen har i samverkan med företagargenerationerna och pensionsanstalterna framarbetat nya anvisningar för bestämmandet av arbetsinkomsten. Anvisningarna har behandlats i företagarnas delegation, som föreslagit att de skall godkännas.

Anvisningarnas innehåll

Utgångspunkten i de nya definieringsgrunderna är, att grunderna nu har en mera bindande karaktär än tidigare. I detta syfte har för flera verksamhetsbranscher fastslagits minimiarbetsinkomster, som pensionsanstalterna inte borde underskrida annat än i undantagsfall. Markbeloppen i de nya grunderna är över lag högre än motsvarande belopp i de nuvarande grunderna. Dessutom ingår i grunderna en på statistiska utredningar baserad del, som kan vara till hjälp vid bestämmandet av arbetsinkomsten. När arbetsinkomsten fastställs skall i första hand de grunder tillämpas, som gjorts upp branschvis i samråd med företagargenerationerna. Om anvisningarna inte ger någon tillämpningsbar organisationsenlig grund, skall de kollektivavtalslöner som betalas inom branschen användas.

Anvisningarna avser företagare som på heltid och året runt bedriver företagareverksamhet. En avvikelse från definieringsgrunderna i anvisningarna förutsätter, att företagaren framlägger tillräckliga skäl för avvikelsen.

Anvisningarna och gällande försäkringar

Anvisningarna berör nya försäkringar. De ger sålunda inte automatiskt anledning till ändringar i gällande försäkringsbestånd. Endast i de fall, då arbetsinkomsten av annan orsak justeras, skall de nya anvisningarna tillämpas.

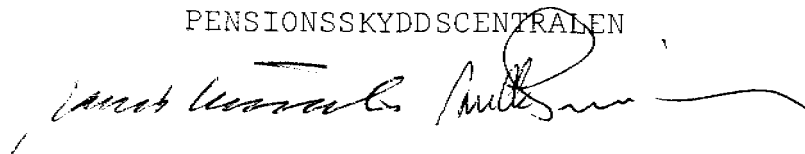
Om en företagare önskar höja sin arbetsinkomst, skall man komma ihåg, att enligt sista meningen i 7 § 2 mom. FÖPL kan arbetsinkomsten inte höjas retroaktivt. Den enda möjligheten en pensionsanstalt har att ändra arbetsinkomsten retroaktivt är i de fall, då försäkringsdomstolen i stöd av 21 a § APL undanröjer ett gällande arbetsinkomstbeslut, varvid grunderna för beslutet inte längre är bindande för pensionsanstalten när nytt beslut ges. I sagda lagrum förutsätts dock, att det beslut som skall undanröjas baserar sig på felaktig eller bristfällig utredning eller också är uppenbart lagstridigt. Uppskattandet av en företagares arbetsinsats och bestämmandet av den motsvarande arbetsinkomsten är i sådan mån beroende på prövning, att försäkringsdomstolen i allmänhet inte bifallit ansökan om undanröjande, när i ansökan har hänvisats till felaktig uppskattning av arbetsinkomstbeloppet.

I stöd av stadgandena i rättegångsbalken har försäkringsdomstolen inte alls upptagit ansökan om undanröjande till prövning i de fall, då ansökan gjorts först sedan mer än fem år förflutit från det beslutet vunnit laga kraft och synnerligen vägande skäl inte anförts till stöd för ansökan. Såsom sådant skäl har försäkringsdomstolen i allmänhet endast betraktat uppenbar lagstridighet i beslutet. Ifall ansökan om undanröjande av beslutet har gjorts efter den nämnda tidsfristen om fem år, exempelvis på den grund, att arbetsinkomsten från allra första början fastställts till ett alltför lågt belopp, har försäkringsdomstolen inte prövat ansökan.

Ikraftträdande

Pensionsskyddscentralens styrelse har 24.5.1978 fastställt de nya anvisningarna för bestämmandet av arbetsinkomsten. Anvisningarna är i kraft från nämnda dag. Anvisningarna skall tillämpas på de arbetsinkomster som därefter fastställs eller ändras.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

A handwritten signature in dark ink, appearing to be "Janet Lennartsson", written over the typed name of the Pension Protection Center.

BILAGA

Pensionsskyddscentralens anvisningar för fastställande
av företagarens arbetsinkomst